

**Силабус навчальної дисципліни
«ДІЛОВА УКРАЇНСЬКА МОВА»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка.

Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Освітня програма: «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Курс: 2

Семестр: 4

Факультет	філології та журналістики
Кафедра	української мови та методики її навчання
Викладач	Григоренко Тетяна Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор E-mail: tetyana.hryhorenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/user/profile.php?id=10588
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	5 кредитів ЄКТС / 150 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), практичні (30 год.), лабораторні (20 год.), самостійна робота (28 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної доброчесності: презентувати власні міркування з певних питань із посиланням на легітимні академічні джерела (статті в наукових збірниках праць, часописах, які мають друковані версії і затверджені відповідними інституціями); чітко диференціювати власні погляди та позиції інших науковців, оригінально та самостійно виконувати запропоновані завдання, запобігати проявам різних форм плагіату (списування, фальсифікація фактів, кількісні та якісні маніпуляції), брати участь у двосторонній комунікації з питань якості й доцільності контенту дисципліни та форм контролю.</p> <p>Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, участь у конференції тощо) навчання може відбуватися індивідуально (в онлайн-режимі на платформах Moodle, Google Meet або Zoom за погодження з адміністрацією факультету).</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Активна участь здобувача вищої освіти у процес вивчення дисципліни передбачає самостійний пошук нових джерел із проблематики курсу, пропозиції стосовно альтернативних завдань; виконання творчих завдань.</p>
Що будемо вивчати?	Роль державної мови у професійній діяльності; норми сучасної української літературної мови та вимоги культури усного і писемного мовлення; правила укладання ділових паперів і різних видів наукової продукції; термінологію фаху;
Чому це треба вивчати?	Формулювання чіткого й правильного розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечення досконалого володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного та писемного мовлення; вироблення навичок самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвиток творчого мислення студентів; виховання поваги до української літературної мови, до мовних традицій; формування навичок оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів
Яких результатів можна досягнути?	<p>Вільно спілкуватися з професійних питань усно і письмово державною мовою, включаючи знання спеціальної термінології та навички міжособистісного спілкування;</p> <ul style="list-style-type: none"> – правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; – влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; – сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів; оперувати фаховою термінологією, редагувати, коригувати та перекладати наукові тексти; – скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети; – складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їхню специфіку; – послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного

	вдосконалення мовної культури.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця.
Зміст дисципліни	Державотворча роль мови. Функції мови. Стилї, типи і форми мовлення. Літературна мова. Мовна норма. Культура мови. Культура мовлення під час дискусії. Специфіка мовлення фахівця. Формування навичок і прийомів мислення. Види, форми, прийоми розумової діяльності. Основні закони риторики. Етика ділового спілкування, її предмет і завдання. Структура ділового спілкування. Техніка ділового спілкування. Мовленнєвий етикет. Правила спілкування фахівця при проведенні зустрічей, переговорів, прийомів та по телефону. Терміни і термінологія. Загальнонаукові терміни. Спеціальна термінологія і професіоналізми. Типи термінологічних словників. Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми та омоніми. Вибір синонімів. Орфографічні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Словники. Морфологічні норми сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Синтаксичні норми сучасної української літературної мови. Складання професійних документів: загальні вимоги, текст, основні реквізити, види. Укладання документів щодо особового складу. Укладання довідково-інформаційних документів. Особливості складання розпорядчих та організаційних документів. Укладання фахових документів.
Обов'язкові завдання	Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання передбачає проведення наукового дослідження та підготовку роботи (публікація у збірнику наукових праць, проєкт, презентація тощо), тестування.
Міждисциплінарні зв'язки	Базові знання із сучасної української літературної мови, стилістики української мови, культури мовлення, практикуму з української мови.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НБ УДПУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гінзбург М. Д., Требульова І. О., Левіна С. Д., Корніловська І. М. Українська ділова і фахова мова: науково-популярне видання [Текст] : [практичний посібник на щодень] / за ред. М. Д. Гінзбурга. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 654 с. 2. Ділова українська мова : навч. посіб. / Т. В. Григоренко ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2017. 95 с. 3. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Українська мова за професійним спрямуванням [Текст] : практикум для здобувачів вищої освіти аграрних ВНЗ III-IV рівнів акредитації / МОН України, Полтавська державна аграрна академія. Київ : Ліра-К, 2017. 179 с. 4. Гриджук О. Є. Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях і схемах [Текст] : навч. посіб. для студ. ВНЗ III-IV рівнів акредитації. 2-ге вид., виправлене і доповнене. Львів : Магнолія 2006, 2017. 239 с. 5. Плотницька І. М. Ділова українська мова : [навч. посібник] : рек. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 254 с. 6. Кацавець Р. С. Українська мова: професійне спрямування [Текст] : затв. МОН України як підручник для студ. ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 252 с.
Поточний контроль	Перевірка та оцінювання виконаних завдань до практичних і лабораторних занять, самостійної та контрольної робіт.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Тетяна ГРИГОРЕНКО